

**Наукова школа доктора філологічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України
Ніколенко О.М. «Традиції та новаторство в літературі» сформувалася на кафедрі світової літератури
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка.**

Ніколенко О.М. 1996 року захистила докторську дисертацію «Жанр антиутопії в російській літературі ХХ століття» (Інститут літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України), спеціальність 10.01.02 – російська література, присвячену еволюції антиутопії у творчості російських письменників (Є. Замятін, А. Платонов, М. Булгаков, Ю. Данієль, В. Аксьонов, В. Войнович та ін.), які стояли в опозиції до тоталітарної радянської влади й сформували критичний напрям у російській літературі минулого сторіччя. Твори російських митців досліджені у зіставленні з текстами антиутопій українських (В. Хвильовий, В. Винниченко, В. Підмогильний та ін.) і зарубіжних письменників (О. Гакслі, Дж. Оруелл та ін.).

Науково-дослідна програма школи пов'язана із дослідженням проблем розвитку літературних жанрів і стилів у літературному процесі ХІХ-ХХ століть, перехідних явищ у художній літературі, питань функціонування ліричних, епічних і драматичних жанрів, а також поетики літературних творів. У межах наукової школи Ніколенко О.М. досліджено твори письменників, заборонені внаслідок ідеологічних обмежень часів СРСР. Уведено в науковий обіг і концептуально осмислено не відомі раніше широкому колу читачів твори А. Платонова, М. Булгакова, Б. Пастернака, Б. Чичибабіна, М. Ключова, Й. Мандельштама, О. Вампілова та ін., архівні матеріали, пов'язані з діяльністю митців. Сучасну інтерпретацію із використанням новітніх методів дослідження отримала класична спадщина письменників (О. Пушкіна, М. Гоголя, Г. Ібсена та ін.).

До складу наукової школи входять: Троцик О.А. «Біблійні мотиви в ліриці А.Ахматової», 2001; Остапенко І.В. «Концепція людини і світу в ліриці Б.Чичибабіна», 2001; Самойленко Т.М. «Гротеск в прозі М.Булгакова», 2002; Копач О.О. «Сучасна російська антиутопія: традиції й новаторство», 2005; Кушнірова Т.В. «Система мотивів у художній прозі А.Платонова», 2006; Кобзар О.І. «Інтертекстуальність у драматургії М.Булгакова», 2005; Маркович Я.С. «Категорія часу і простору в романі Б.Пастернака «Доктор Живаго», 2006; Мельник Т.М. «Фольклорні традиції у творчості В.Шукшина», 2006; Зуєнко М.О. «Особливості стилю Б.Чичибабіна», 2007; Чередник Л.А. «Пушкінські мотиви у творчості М.Булгакова», 2007; Шарбенко Т.В. «Столичний текст у М.Гоголя і М.Булгакова (типологія петербурзьких і московських повістей)», 2008; Тагільцева Я.С. «Своєрідність та роль пейзажу в ліриці Б.Пастернака», 2009; Цехановська Н.В. «Жанрова своєрідність прози В.Некрасова», 2009; Чеботарьова А.М. «Еволюція ліричного героя в поезії Й.Мандельштама», 2009; Шахов П.Е. «Традиції і новаторство в драматургії О.Вампілова», 2009; Улянченко О.М. «Типологія образів-персонажів у прозі М.М.Зощенка», 2010; Люлька В.М. «Стиль роману О.С.Пушкіна «Євгеній Онегін»: структурно-функційний аспект», 2011; Ларіонова С.Г. «Жанрово-стильові особливості поезії Миколи Ключова», 2014; Тимінська І.М. «Традиції «нової драми» Г.Ібсена в норвезькій літературі першої половини ХХ століття», 2014; Фісак І.В. «Концепти «світло» і «темрява» у збірках «Вечори на хуторі біля Диканьки» та «Миргород» Миколи Гоголя», 2014; Палій К.В. («Система мотивів у ліриці В. Брюсова: семантика, динаміка, поетика»), 2014.

Наукова школа доктора філологічних наук, доцента Кушнірової Т.В. «Романні форми в національних літературах» сформувалася на кафедрі світової літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка. Кушнірова Т.В. 2013 року захистила докторську дисертацію «Типологія та еволюція романних форм у російській літературі першої третини ХХ століття», спеціальність 10.01.02 – російська література, присвячену дослідженню великих жанрових форм у творчості представників російської літератури початку ХХ століття (А.Аверченко, Л.Андрєєв, М.Арцибашев, А.Бєлий, І.Бунін, О.Бєляєв, М.Булгаков, О.Грін, В.Вересаєв, Є.Замятін, І.Ільф та Є.Петров, В.Короленко, В.Обручев, Ф.Сологуб, Д.Мережковський, В.Набоков, А.Платонов, О.Толстой, І.Шмєльов та ін.). Встановлено типологічні різновиди романних форм у контексті історико-літературного процесу. Досліджено хронотопи, жанрові домінанти, константи та модифікації романних форм. Визначено поетикальні риси романних форм 1900-1930-х років та вплив на них екстралітературних та іманентних чинників. Жанрову типологію російського роману розкрито з урахуванням міжродової та міжжанрової дифузії, а також класичних традицій і новаторства митців.

Науково-дослідна програма школи пов'язана з дослідженням наративних стратегій та жанрових модифікацій у великих жанрових формах національних літературах ХХ-ХХІ століття. У центрі уваги наукової школи – жанрова еволюція та модифікації жанру роману, який набуває різних форм вияву у творчості митців. Романізація як явище жанрової дифузії досліджується у межах різноманітних жанрів, стильових і наративних стратегій.

До складу наукової школи входять: Коваленко К. Г. «Форми нарації в повістях А.П. Чехова (типологія і поетика)», 2013.